

HYVINVOINTISUUNNITELMA VÄLITAVOITTEET 2024–2025

Sisällys

1 HYVINVOINTISUUNNITELMA	3
1.1 TAVOITTEET 2024–2025.....	3
2 SUUNNITELMATAULUKOT IKÄRYHMITÄIN	3
2.2 LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET	4
2.3 NUORET JA NUORET AIKUISET (13-29 V)	8
2.4 TYÖIKÄISET	11
2.5 IKÄÄNTYNEET	15
2.6 KAIKKI IKÄLUOKAT TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	18
3 KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ	18
Suunnitelman laatijat.....	18
Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä.....	18

1 HYVINVOINTISUUNNITELMA

1.1 TAVOITTEET 2024–2025

Vuonna 2023 siirryttiin käyttämään sähköistä hyvinvointikertomusta ja aiemmin tehdyt suunnitelmataulukot siirrettiin sähköiselle alustalle.

Välitavoitteissa vuosille 2024–2025 on huomioitu valtuustokauden 2021–2025 tavoitteet siten, että mukana on (vuoden 2022–2023) tavoitteita niiltä osin, joita tulee ottaa vuosittain mukaan koko valtuustokauden ajan sekä niitä, joita aiemmissa välitavoitteissa ei vielä ole ollut toteutuksessa.

Alla olevissa suunnitelmataulukoissa esitellään ikäryhmittäin painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, vastuutahot. Näiden lisäksi talulukossa on sarake toteutuneille toimenpiteille ikäryhmittäin sekä eri ikäryhmien alla kohta toteutuneiden toimenpiteiden lisäämiseksi koskien kaikkia ikäryhmiä.

2 SUUNNITELMATAULUKOT IKÄRYHMITÄIN

2.2 LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

PAINOPISTE 1. Tasapainoinen arki ja varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Terveelliset elämäntavat	<p>Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (matalan kynnyksen liikunta- ja harrastemahdollisuudet, olosuhteet kuntoon ja kaikkien saavutettavaksi, järjestöyhteistyön tiivistäminen, arkiliikuntaan kannustaminen, ohjaus ja neuvonta, e-palvelu).</p> <p>Avustusten ja hankkeiden hyödyntäminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyö yhdistystoimijoiden kanssa - Harrastamisen Suomen malli toteutetaan (jokaiselle lapselle vähintään yksi mieluisa ja maksuton harrastus) 	<p>Terveystilan kokeminen</p> <p>Liikunta-aktiivisuus</p> <p>Ylipaino</p> <p>Move-testien tulokset</p> <p>Kouluruokailusuositusten noudattaminen</p>	<p>Kaikki kaupungin vastualueet</p> <p>Järjestöt ja muut yhteistyötahot</p> <p>Kymenlaakson hyvinvointialue</p>	
2. Perheiden oikeus tasapainoiseen arkeen	<p>Lasten turva- ja tunteitaioihin panostaminen.</p> <p>Panostetaan vuorovaikutusta edistävään toimintakulttuuriin lasten kanssa toimivilla tahoilla ja parannetaan yhteistyötä.</p> <p>Yhteistyön tiivistäminen vanhempiyhteistyön kanssa sekä tarpeisiin vastaavat uudistetut vanhempiinillat.</p> <p>Kynnyksen madaltaminen palveluihin.</p>	<p>Huostassa ja kiireellisesti sijoitetut</p> <p>Sijoitetut lapset</p> <p>Ahdistuneisuus</p> <p>Tyytyväisyys elämään</p> <p>Terveystilan kokeminen</p>	<p>Opetustoimi</p> <p>Varhaiskasvatus</p> <p>Järjestöt ja muut yhteistyötahot</p> <p>Kymenlaakson hyvinvointialue</p>	
3. Oikeus perheiden voimavaroja tukevaan varhaiskasvatukseen ja koulutukseen	<p>Koulukyvyt valmistavan opetuksen oppilaille.</p> <p>Laadukkaaseen kouluun ja varhaiskasvatukseen panostaminen (riittävästi varahenkilöstöä, henkilökunnan hyvinvointiin panostaminen, ohjaajien kohdentaminen varhaiskasvatukseen, koulunuorisotyön vahvistaminen, koulukohtaiset opiskeluhoitoryhmät, erilaisia mahdollisuuksia tarjoavat päiväkodit esim. ulko- ja luontopäiväkodit)</p>	<p>Oppimisen tuki</p> <p>Liikunnan harrastaminen</p>	<p>Nuorisopalvelut</p> <p>Opetustoimi</p> <p>Varhaiskasvatus</p>	

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

PAINOPISTE 2. Toimiva ja turvallinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävään arkiliikkumiseen kannustava turvallinen kaupunkiympäristö	Pyritään kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa laadukkaisiin, turvallisiin ja virikkeellisiin katutiloihin, jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreitteihin sekä virkistysalueisiin ja puistoihin sekä lisäksi pidetään yllä ja kehitetään toimivaa joukkoliikennettä. Sujuvan ja kohtuuhintaisen joukkoliikenteen saatavuuden varmistaminen.	Kulttuuripalveluiden saavutettavuus Mobiililippu käytössä	Kaupunkikehitys Kaupunkisuunnittelu Kulttuuripalvelut Opetustoimi Tekniset palvelut Varhaiskasvatus Ympäristötoimi Cursor	
2. Jokaiselle lapselle taataan harrastus	Haetaan harrastamisen Suomen malliin uudelleen ja toteutetaan se. Tavoitteena kokonaiskoulupäivä, jolloin aamu- ja iltapäivätoiminta ja harrastukset olisivat omalla koululla. Harrastamisen Suomen malli kohdennetaan niille lapsille ja varhaisnuorille, joilla ei ole harrastusta. E-palvelu palvelun kehittäminen tukipalveluna (liikuntapalvelut)	Lapsiperheköyhyys Harrastamisen suomen malli käynnissä. Kokonaiskoulupäivä pilottina.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut Opetustoimi Järjestöt ja muut yhteistyötahot OKM	
3. Taataan turvallinen ja väkivallaton arki	Ryhmyttämisten kehittäminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Koulumatkaturvallisuutta kehitetään, uusien koulujen ja päiväkotien suunnittelussa tehdään lapsivaikutusten ennakoarviointi (liikenneturvallisuus keskiöön). Varhaiskasvatuksen henkilöstölle koulutusta ja osaamista väkivallan tunnistamiseen ja puheeksiottoon. Helppo palvelupolku matalan kynnyksen palveluihin ja toimintaan.	Yksinäisyys Väkivallan uhka Seksuaalinen häirintä Lava-koulutuksen käyneiden päättäjiä ja viranhaltijoiden määrä. Väkivallaton lapsuus - ohjelman toimenpiteet käytössä. Kotkan pääsy Unicefin lapsiystävälliseksi kunnaksi. Ankkurimalli kokonaisuudessaan käytössä.	Nuorisopalvelut Opetustoimi Varhaiskasvatus Järjestöt Kymenlaakson hyvinvointialue	

	<p>Päihteetön lapsuus esim. "lasinen lapsuus" toimintamallin käyttöönotto.</p> <p>Yhteisöllisyyden kehittäminen kouluissa yhdessä oppilaiden ja vanhempien kanssa</p> <p>Perhekeskustoimintamalli (nuorten äitien ja vauvaperheiden tuki).</p>			
--	--	--	--	--

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

PAINOPISTE 3. Pito- ja vetovoimainen lapsiperheiden kaupunki

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Matalan kynnyksen harrastukset ja riittävä lähiliikuntapaikka- ja liikunta-alueverkko	<p>Liikunnallisen elämäntavan edistäminen ja mahdollistaminen. Kts. painopiste 1, tavoite 1.</p> <p>-Harrastamisen Suomen malli. -Omatoimisuuden tukeminen -Vanhempi-lapsi liikuntaa yhtä aikaan, niin että ryhmät kokoontuu samaan aikaan ja molemmissa omat ohjaajat. -Järjestöyhteistyön lisääminen. -Tiloihin ja henkilöstöresursseihin vaikuttaminen, nuorten työllistäminen.</p>	<p>Ylipainoisuus Harrastamisen Suomen malli käynnissä.</p>	<p>Kaikki kaupungin vastuualueet</p> <p>Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kymenlaakson hyvinvointialue OKM</p>	
2. Palveluiden tasa-arvoinen saavutettavuus ja saatavuus	<p>Erikoistuneet varhaiskasvatusryhmät (esim. liikunta ja musiikki). Tarjotaan varhaiskasvatusta ja perusopetusta myös muilla, kuin kotimaisilla kielillä. Päiväkotien pihat käyttöön. Perheakoja iltaisin liikuntasaleihin ja koulujen liikuntavälineet vapaasti käyttöön. Viestinnän lisääminen. Joukkoliikenteen kehittäminen ilmaiseksi palvelun yhteyteen (mobiililippu)</p>	<p>Koulujen liikuntavälineet ja tilat perheiden käytössä Painotettujen (sisältää kielet) päiväkotiryhmien määrä S2 kielen opetus Mobiililippu käytössä Erikoistuneita varhaiskasvatusryhmiä tarjolla kysyntää vastaavasti</p>	<p>Opetustoimi Kaupunkikehitys ja viestintä Kaupunkisuunnittelu Liikuntapalvelut Varhaiskasvatus</p> <p>Järjestöt ja muut yhteistyötahot</p>	
3. Pienten koululaisten vuoroahoito	<p>Asteittainen ilta- / yöhoidon kehittäminen.</p>	<p>Vuorohoidon määrä vastaa tarvetta</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys Varhaiskasvatus</p>	

2.3 NUORET JA NUORET AIKUISET (13-29 V)

NUORET JA NUORET AIKUISET (13-29 V)

PAINOPISTE 1. Kokonaisvaltaisesti hyvinvoivat nuoret ja aikuiset

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan edistäminen	<p>Liikunnalliseen elämäntapaan panostaminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perustetaan liikunnan alkeisryhmiä kaikenikäisille - Lisätään liikunnan iloa (liikataulostavoitteisuus ja kilpailuhenki pois) - Lisätään nuorisotoimen ja liikuntatoimen yhteistyötä - E-palvelu <p>Ruokailutottumuksiin vaikuttaminen, (ohjaus ja neuvonta, yhteistyö Kymijoen ravintopalveluiden kanssa, esim. kasvisruoan houkuttelevuuden lisääminen)</p>	<p>Terveydentilan kokeminen</p> <p>Ylipainoisuus</p> <p>Ruokailutottumukset</p> <p>Liikkuminen</p> <p>MOVE-mittaukset ja tulokset</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys</p> <p>Liikuntapalvelut</p> <p>Nuorisopalvelut</p> <p>Opetustoimi</p> <p>Järjestöt ja muut yhteistyötahot</p> <p>Kymijoen ravintopalvelut</p>	
2. Osallisuuden edistäminen	<p>Uusien harrastusten mahdollistaminen kaikille.</p> <ul style="list-style-type: none"> -E-palvelut -Harrastamisen Suomen malli <p>Tilojen käyttömahdollisuuksien lisääminen.</p> <p>Koulujen ja oppilaitosten osallisuustyöhön panostaminen.</p> <p>Yhteistyön tiivistäminen kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>Yksinäisyyden tunne</p> <p>Osallisuuden kokeminen</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys</p> <p>Kulttuuripalvelut</p> <p>Liikuntapalvelut</p> <p>Nuorisopalvelut</p>	
3. Syrjäytymisen ehkäiseminen	<p>Nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelujen tiiviin yhteistyön ylläpitäminen</p> <p>Riittävän varhaiseen tukeen panostaminen (ohjaus ja neuvonta palveluihin).</p> <p>Panostaminen nuorten äitien syrjäytymisen ehkäisyyn.</p> <p>Kulttuurihyvinvoinnin toiminnan suuntaaminen ko. ikäryhmälle.</p>	<p>Osallisuus</p> <p>Ahdistuneisuus</p> <p>Mielen hyvinvointi</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet</p> <p>Nuorisotyöttömyyden määrä</p> <p>Hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen yhdyspintatyö on rakentunutta</p> <p>Kaikukortti käytössä</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys</p> <p>Kulttuuripalvelut</p> <p>Liikuntapalvelut</p> <p>Nuorisopalvelut</p> <p>Järjestöt ja muut yhteistyötahot</p> <p>Kymenlaakson hyvinvointialue</p>	

NUORET JA NUORET AIKUISET (13-29 V)

PAINOPISTE 2. Pito- ja vetovoimainen nuorten kaupunki/Nuoret mukaansatempaava ja mukaan otettava kaupunki kaikilla tasoilla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Laaja-alaiset, kiinnostavat, houkuttelevat ja monipuoliset, motivoivat oppimis- ja koulutusalat	<p>Otetaan nuoret mukaan vaikuttamaan koulujen ja kouluympäristön suunnitteluun.</p> <p>Osallistuva budjetointi: huomioidaan nuorille markkinointi.</p> <p>Monikäyttöiset oppimisympäristöt ja mahdollisuus kurssimuotoiseen opiskeluun ammattikoulu-lukio.</p> <p>Toisen asteen yhteistyön kehittäminen.</p> <p>Yhteisöllinen asuminen, jossa yksityisyys on turvattu sekä kehitetään asumisvaihtoehtoja, jossa otetaan huomioon perheet ja vanhemmat opiskelijat.</p>	<p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet. Korkeakoulutukseen hakeneiden määrä (XAMK).</p> <p>Uusien kouluhankkeiden suunnitteluvaiheeseen osallistuvien nuorten määrä.</p> <p>Uusien yhteisöllisen asumisen opiskelija-asuntojen määrä.</p> <p>Valmistavan opetuksen luokat</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys Kaupunkikehitys Kaupunkisuunnittelu</p> <p>Ekami Kotkan Asunnot Oy OKM XAMK</p>	
2. Fasiliteetit kunnossa: kulttuurihyvinvointi, kattavat tapahtumatarjonnat ja liikuntapalvelut	<p>Opiskelijaelämä näkyviin katukuvassa.</p> <p>Kotka mahdollistaa kaiken kansalaisaktiivisuuden nuorille (mielekäs elämä).</p> <p>Liikunnalliseen elämäntavan edistäminen ja mahdollistaminen.</p> <p>-Liikunnan olosuhteiden kehittäminen (kaikkien saavutettavaksi, järjestöyhteistyön tiivistäminen, ohjaus ja neuvonta).</p> <p>Kaupungin tilojen käyttöasteen lisääminen ja läpinäkyvyyden parantaminen.</p>	<p>Kulttuuripalveluiden saavutettavuus</p> <p>E-palvelut käytössä.</p> <p>Kaikukortti käytössä.</p> <p>Liikunta-aktiivisuus</p> <p>Nuorille ja nuorille aikuisille suunnattujen tapahtumien määrä.</p> <p>Tyytyväisyys elämään.</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut</p> <p>Opiskelijajärjestöt</p>	
3. Toimiva julkinen liikenne ja kattavat ja turvalliset kevyen liikenteen väylät	<p>Lisätään ja parannetaan liikenneväylien kävely- ja pyöräilyolosuhteita.</p> <p>Julkisen liikenteen edulliset opiskelijaliput.</p> <p>Liikunnallisen elämäntavan saavutettavuusselvityksen tulosten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.</p>	<p>Kulttuuripalvelujen saavutettavuus.</p> <p>Uusien kevyen liikenteen väylien määrä.</p> <p>Bussilippujen hinnan kehityksen seuranta.</p> <p>Yksinäisyyden kokeminen.</p>	<p>Kaupunkisuunnittelu Tekniset palvelut</p>	

NUORET JA NUORET AIKUISET (13-29 V)

PAINOPISTE 3. Toimiva ja turvallinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Mahdollisuus päihteettömään elämään ja hyvään mielenterveyteen	Koulunuorisotyö Varhaisen tunnistamisen ja puheeksioton vahvistaminen. Koulun ja kodin välisten yhteistyömuotojen kehittäminen. Psyykkisesti sairastuneen nuoren perheiden tukeminen. Hyvinvointialue- ja järjestöyhteistyön vahvistaminen ja moniammatillinen verkostoituminen. Työllisyystakuu kaikille alle 25v.	Yksinäisyys Ahdistuneisuus Huumeiden käyttö Mielenterveyssyistä työelämän ulkopuolelle jääneet alle 25-vuotiaat. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä. Puheeksioton kortit jalkautettu myös kouluihin ja oppilaitoksiin ja mielenterveyden puheeksioton kortit on tehty valmiiksi. Huumausainerattijuopumustilasto	Hyvinvointi ja terveys Nuorisopalvelut Opetustoimi AVI Järjestö- ja muut yhteistyötahot Kymenlaakson hyvinvointialue Poliisi TE-palvelut	
2. Kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävään arkiliikkumiseen kannustava turvallinen kaupunkiympäristö	Kts. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet, painopiste 2, tavoite 1. Toimivan joukkoliikenteen kehittäminen, mahdollisuus autottomuuteen (esim. mallinnetaan palvelulinjat nuorille, joukkoliikennelipun sisällyttäminen palveluun kuten uimahallilippuun sekä kutsutaksijärjestelmä osaksi joukkoliikennettä). Ympärikuotiset pyörä- ja jalankulkuväylät koko kaupungin alueelle.	Palvelulinjat on mallinnettu. Ympärikuotisten kevyen liikenteen väylien määrä.	Kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmä Kaupungin turvallisuustyöryhmä Kaupunkisuunnittelu Tekniset palvelut	
3. Oikeus elää rikoksetonta ja väkivallatonta elämää	Puhutaan väkivallasta, rikoksista ja riskitekijöistä oikeilla nimillä (joutua uhriksi tai tekijäksi). Panostetaan seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja puheeksiottoon. Varhainen tuki oppimisvaikeuksiin. Harrastamisen Suomen mallin toteuttaminen. Ehkäistään syrjäytymistä sekä panostetaan päihde- ja mielenterveysasioihin. Eriyisnuorisotyöhön yksi työpari (Ankkuri) Hankkeet (esim. OKM) Torialueen kehittäminen	Väkivallan kokeminen. Seksuaalinen häirintä. Päihdeiden käyttö. Mielenterveys. Rikollisuustilastot (valitaan). Ankkurinuorisotyö on käynnissä. Kaupungin turvallisuusohjelman päivittäminen on käynnistynyt. Eriyisnuorisotyössä on vähintään yksi työpari. Seksuaalisen häirinnän puheeksioton toimintamalli on luotu.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Nuorisopalvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot Poliisi	

2.4 TYÖIKÄISET

TYÖIKÄISET

PAINOPISTE 1. Kokonaisvaltaisesti hyvinvoivat työikäiset

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Sosiaalisesti hyvinvoivat työikäiset	Jatkuvan oppimisen ja työllistymisen mahdollistaminen (Ekami, XAMK, Kotkan opisto, Kymenlaakson kesäyliopisto jne.). Kaupungin aktiiviset toimenpiteet työllistymisen edistämiseksi myös osatyökykyisille. Kulttuuri ja liikuntapalveluihin saavutettavuuden kehittäminen.	Työllisyys Kulttuuri- ja liikuntamahdollisuuksien saavutettavuus.	Hyvinvointi ja terveys Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta Kaupunkikehitys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut EKAMI SPESIA XAMK	
2. Monipuoliset vaihtoehdot hyvän elämän mahdollistamiseksi	Monipuoliset liikunta, kulttuuri ja muiden harrastusmahdollisuuksien kehittäminen. Järjestösektorin tukeminen selkeämmäksi. Kuntalaisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittäminen ja tukeminen (liikunta, kulttuuri, ravitsemus).	Hyvinvointimessut järjestetty. Uusien hyvinvointitoimialan yritysten määrä. Yhdistysrahoituksen pankki on perustettu.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkikehitys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot	
3. Kaikkien kuntalaisten ääni tulee kuulluksi	Osallistuvan budjetoinnin (Osbu:n) edelleen kehittäminen. Kaupungin tiedottamisen lisääminen eri kielillä. Kotisivujen tiedon oikeellisuuden ja tärkeyden huomioiminen (esim. autoliiton sovelluksen lisäksi kartta josta löytyy INVA pysäköintipaikat ja saavutettava majoittuminen). Kyläyhteisötoiminnan kehittäminen.	Kuntalaiskyselyt ja palautteet on raportoitu kuntalaisille.	Kaikki kaupungin vastuualueet Cursor	

TYÖIKÄISET

PAINOPISTE 2. Pito- ja vetovoimainen aikuisten kaupunki

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Laadukkaat liikunta- ja kulttuuripalvelut	<p>Panostetaan liikuntapaikkoihin ja liikuntaympäristöön.</p> <p>-Liikunnan olosuhteet kuntoon ja kaikkien saavutettavaksi, järjestöyhteistyön tiivistäminen, ohjaus ja neuvonta.</p> <p>-E-palvelut</p> <p>Mahdollistetaan liikunnan harrastaminen kaikille.</p> <p>Panostetaan monipuoliseen kulttuuritarjontaan ja sen saavutettavuuteen (Kaikukortti).</p> <p>Kehitetään järjestöyhteistyötä.</p>	<p>E-palvelut on käytössä</p> <p>Kaikukortti käytössä</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys</p> <p>Kulttuuripalvelut</p> <p>Liikuntapalvelut</p>	
2. Monimuotoinen asuminen ja asuinympäristö	<p>Parannetaan vuokra-asuntotarjontaa, tonttitarjontaa ja panostetaan kaavoitukseen sekä puisto- ja asuinympäristöön koko Kotkan alueella.</p> <p>Lisätään asumisen yhteisöllisyyttä kehittämällä "korttelihenkisyyttä" yhteistyötahojen kanssa ja tarjoamalla yhteisiä tiloja osallisuuden edistämiseksi.</p> <p>Esteettömyyteen panostaminen, helppo kulkaisu ja sujuvaa toimintaa kaikille.</p>	<p>Asuntopoliittiset linjaukset on luotu.</p> <p>Esteettömyysohjelma on laadittu.</p> <p>Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus.</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys</p> <p>Kaupunkisuunnittelu</p> <p>Puistotoimi</p> <p>Tekniset palvelut</p> <p>Vammaisneuvosto</p>	
3. Laadukkaat työllisyyspalvelut	<p>Osaamis- ja koulutusyhteistyöhön panostaminen.</p> <p>Työllisyyspalveluihin panostaminen ja toimintaedellytysten luominen.</p> <p>Järjestöyhteistyöhön ja välityömarkkinoihin panostaminen.</p> <p>Kotkan kaupunki työnantajana: tuetaan</p>	<p>Koulutustoimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö laadukkaiden työllisyyspalveluiden valmistelussa.</p> <p>Palvelusuunnitelman valmistelu.</p> <p>Etelä-Kymenlaakson työllisyysohjelman laatimisen aloittaminen.</p> <p>Työttömien määrä.</p> <p>Järjestöille myönnettyjen avustusten määrä.</p>	<p>Hyvinvointi ja terveys</p> <p>Järjestöt ja muut yhteistyötahot</p>	

	monimuotoisia työsuhteita, palkataan matalalla kynnyksellä ja ennakkoluulottomuudella myös osatyökykyisiä, opiskelijoita ja harjoittelijoita, työpaikoista tiedotetaan monikanavaisesti.	Anonyymi rekrytointi on kattavasti käytössä.	Henkilöstöpalvelut	
--	--	--	--------------------	--

TYÖIKÄISET

PAINOPISTE 3. Toimiva ja turvallinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Toimivat ja turvalliset työskentely- ja harrastustilat, sekä esteettömät ja turvalliset puistot ja virkistysalueet	Puistojen kunnossapito ja resursointi. Kaupunkisuunnittelun, Hyten ja poliisiyhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen hankkeissa, tutkimuksissa ja ennakoinnissa (tiedolla johtaminen). Kehitetään jalkautuvaa/etsivää työmuotoa yhteistyössä järjestöjen (hankkeet) ja hyvinvointialueen kanssa Laadukas sisäilma ja kiinteistön hoito strategiseksi tavoitteeksi ja sisäilma-asiat julkisiksi. Kehitetään esteettömiä ulkoilualueita.	Puistokummien määrä. Poliisien ja kaupungin johdon yhteistilaisuudet tarvittaessa. Esteettömyysohjelman laatiminen ja toimeenpano. Sisäilma-asioiden seuranta.	Hyvinvointi ja terveys Kaupungin johto Tekniset palvelut Vammaisneuvosto Poliisi	
2. Eri perhetyyppien (esim. yksinhuoltajat) parempi huomioiminen päätöksenteossa ja toiminnassa	Kartoitetaan eri perhetyypit ja erityisesti yksinhuoltajaperheiden (yhden vanhemman talous) tilanne ja tarpeet sekä ohjataan varamummotoimintaan ja muihin olemassa oleviin toimintoihin. Harrastamisen Suomen malli. Avoimen päivähoiton edelleen kehittäminen.	Eri perhetyypit ja heille kohdennettuja palveluja tarjoavat on kartoitettu.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut Opetustoimi Varhaiskasvatus	
3. Oikeus turvalliseen elämään	Kaupungin omissa tarjoiluissa huomioidaan alkoholiton laadukas vaihtoehto sekä nostetaan esille valtakunnalliset kampanjat (esim. Tipaton tammikuu). Aikuisten ohjaamo työllisyyspalveluiden alle. Turvataan selkokielet ja esteettömät palvelut kaikille. Vahvistetaan hankeosaamista ja tutkimuksellista työtettä kaikilla toimialoilla.	Valtakunnalliset kampanjat näkyvät kaupungin verkkosivuilla ja somessa. Hyte mukana vähintään yhden asuinalueen suunnittelussa.	Kaikki kaupungin vastuualueet	

4. Kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävään arkiliikkumiseen kannustava turvallinen kaupunkiympäristö	Kts. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet, painopiste 2, tavoite 1.		Kaupunkisuunnittelu	
--	--	--	---------------------	--

2.5 IKÄÄNTYNEET

IKÄÄNTYNEET

PAINOPISTE 1. Toimintakykyiset ja aktiiviset ikäihmiset

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Kokonaisvaltaisesti hyvinvoivat ikäihmiset	Liikunnallisen elämäntavan edistämien (matalan kynnyksen liikuntapalvelut, liikunnanohjaus). Harrastus- ja viriketoiminnan kehittäminen. Testausaseman hyödyntäminen.	E-palvelu käytössä. Liikunnan harrastaminen. Testausaseman käyttäjämäärät ko. ikäryhmällä. (Sairastavuusindeksi) / Kansallinen terveysindeksi.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot	
2. Mahdollisimman pitkä omatoimisuus	Vahvistetaan aktivoivaa otetta palveluiden tarjoamiseen. Kävelykyvyn ylläpito. Katujen hyvä kunnossapito. Tuki ja apu sähköisten palvelujen käytössä. Ikääntyneiden huomioiminen voimavarana yritysten palvelujen käyttäjinä.	Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien määrä. Kaatumiset Esteitä ja huolia sähköisten palvelujen käytössä. Digituen käyttömäärä.	Hyvinvointi ja terveys Tekniset palvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kymenlaakson hyvinvointialue	
3. Aktiivinen ja yhteisöllinen ote	Vapaaehtoistoiminnan tukeminen ja sosiaalisten verkostojen ylläpito. Kaveritoiminnan kehittäminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa. Kulttuuripalveluiden kehittäminen ja niiden mahdollistaminen kaikille. Kohtaamispaikkojen- ja paikkatarjonnan kehittäminen. Viestinnän kehittäminen Julkiseen liikenteeseen panostaminen (esim. edulliset tai ilmaiset bussiliput).	Yksinäisyys. Kulttuurikaveritoiminta käynnistetty. Kulttuuripalvelujen saatavuus. Kaikukortti käytössä. Joukkoliikenteen taksojen tarkistus. Liikuntalähete Kulttuurilähete	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Kulttuuripalvelut Kaupunkikehitys ja viestintä Järjestöt ja muut yhteistyötahot	

IKÄÄNTYNEET

PAINOPISTE 2. Päihteetön ja turvallinen elämä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Päihdehaitoista tietoiset ikäihmiset ml. peliriippuvuus (haittavaikutukset ja tunnistaminen)	Kehitetään ikäihmisille suunnattua päihdetyötä (puheeksioton kortit ja mallit käyttöön). Eläkkeelle jäämisen nivelvaiheeseen kohdennettu elämäntapaohjaus: yhteistyön lisääminen työnantajien kanssa. Peliriippuvuudesta puhuminen. Päihdeasiat esille tapahtumissa.	Puheeksioton kortit laajalti käytössä. Alkoholin käyttö (Audit) Päihdeasiat nostettu esille tapahtumissa.	Hyvinvointi ja terveys Järjestöt ja muut yhteistyötahot (Yhteispelillä hanke) Kymenlaakson hyvinvointialue	
2. Lisääntyvä yhteisöllisyys	Kehitetään monimuotoista yhteisöasumista ikäihmisille (ikäihmisten opiskelija-asunnot). Haastetaan järjestöt mukaan yhteisöllisyyden kehittämiseen: avustusten kohdentaminen. Lyhytaikaisen perhehoidon kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialue, järjestöt ja kaupunki. Monisukupolvisten asuntojen asuntotuotannon kehittäminen. Kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja katujen turvallisuuteen.	Avustusten kriteerit kohdennettu. Asuntopoliittinen ohjelma on olemassa. Esteettömyysohjelma on laadittu. Lyhytaikaisen perhehoidon koulutuksen käyneiden määrä.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Tekniset palvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kotkan asunnot Oy Sisäisen turvallisuuden viranomaiset	
3. Turvallinen ja mielekäs kotona-asuminen	Otetaan Ekamin demokodit käyttöön Kotkassa. Haetaan aktiivisesti mukaan ARA:n ikäihmisten asumista kehittäviin hankkeisiin. Markkinoidaan/annetaan ohjausta yksityisille ikäihmisille ARA:n mahdollisuuksista hakea erilaista tukea yksinasumisen turvallisuuteen. Asuntopoliitiikan päivittäminen.	Asuntopoliittinen ohjelma on olemassa.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu ARA EKAMI	

IKÄÄNTYNEET

PAINOPISTE 3. Merkityksellinen elämä ja yhteisöllinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Vähenevä yksinäisyys tukee merkityksellistä elämää	Yhteisöllinen asuminen ja monimuotoiset asumismahdollisuudet. Matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen kehittäminen. Etsivä vanhustyö, saattaen -toiminta.	Yli 65-vuotiaiden yksinäisyys Yksinasuminen	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Kirjastotoimi Yhdistykset ja muut toimijat	
2. Saavutettavat palvelut ja toiminnot	Sähköisten palvelujen digituki. / Monipuolisen digituen kehittäminen Palvelut helppoja ja saavutettavia (selkeät palvelupolut, selkokieli, tarjotaan palveluja myös paperiversiona). Joukkoliikenteen kehittäminen (palvelulinjat, kutsutaksit).	Esteitä ja huolia sähköisten palvelujen käytössä. Digitukiverkoston toimijoiden määrä ja Digituen palveluiden käyttömäärä. Vähittäiskaupan saatavuus.	Asiakaspalvelupiste Ruori Kaupunkisuunnittelu Kirjastotoimi Tekniset palvelut Hallintoyksikkö, digipalvelut. Digitukea tarjoavat toimijat Digituki Kotka -verkosto	
3. Virikkeellinen elämä	Aktiivinen järjestö- ja vapaaehtoistoiminta. Monipuoliset liikunta- ja harrastusmahdollisuudet. Omaehtoinen arkiliikunta ja matalankynnyksen liikunta. Selvitetään mahdollisuudet työllistettävien toimimiseen ikäihmisten apuna.	Ikäihmisten osallistuminen järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan. Liian vähän liikkuvien osuus yli 65-vuotiaista.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Kirjastotoimi Järjestöt, yhdistykset, liikuntaseurat Kumppanuustalo Viikari Merikeskus Vellamo Oppilaitokset	
4. Kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävään liikkumiseen kannustava turvallinen kaupunkiympäristö.	Kts. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet, painopiste 2, tavoite 1.		Kaupunkisuunnittelu	

2.6 KAIKKI IKÄLUOKAT TOTEUTUNEET TOIMENPITEET

Toteutuneet toimenpiteet vuonna 2024

3 KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

Suunnitelman laatijat

Taustaa valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmasta 2021-2025. Voimassa oleva suunnitelma on toteutettu aiemmasta poiketen osallistavana prosessina. Hyvinvointisuunnitelman valmistelu on edennyt seuraavasti: valtuuston tiedonantokokouksen (7.2.2022) jälkeen prosessin esittely vaikuttamistoimielimissä: Nuorisovaltuusto (10.2.2022), Ikäihmisten neuvosto (3.3.2022), vammaisneuvosto (10.3.2022).

Hyvinvointisuunnitelman suunnitelmaosan painopistealueet ikäryhmittäin on luotu hyvinvointilautakunnan iltakoulussa (8.3.2022). Päättäjiä ja viranhaltijoita osallistui iltakouluun yhteensä 18 henkilöä. Ikäryhmittäin sovittujen painopisteiden luomisen jälkeen on toteutettu neljä työpajaa (työpajojen vetäjien lisäksi 20-27 osallistujaa/työpaja). Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman suunnitelmaosan toimenpiteet, mittarit, seuranta ja vastuutahot ovat syntyneet työpajojen yhteistyön tuotoksena. Välitavoitteet vuosille 2022-2023 on valittu yhdessä hyvinvointityöryhmän kanssa hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 pohjalta. Suunnitelmat on esitelty luottamushenkilöille (Kh 30.5.2022, Kv. 13.6.2022).

Linkit:

[Valtuustokauden 2021-2025 hyvinvointisuunnitelma, kertomusosa](#)

[Valtuustokauden 2021-2025 hyvinvointisuunnitelma, suunnitelmaosa](#)

[Hyvinvointisuunnitelman välitavoitteet 2022-2023](#)

Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Kotkan kaupungin hyvinvointisuunnitelma välitavoitteet 2024-2025

Hyvinvointityöryhmä 24.8.2023

Hyla 17.10.2023

KH 30.10.2023

KV 13.11.2023